

Vrije Universiteit Brussel

**Master in de
specialistische geneeskunde
(master na master)**

14 juli 2009

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	6
3	Inleiding en verantwoording	8
	3.1 Commissie	8
	3.2 Werkwijze	8
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	9
	3.4 Overwegingen NVAO	10
4	Opleiding	11
5	Beoordeling	13
	5.1 Doelstellingen opleiding	13
	5.2 Programma	13
	5.3 Inzet van personeel	14
	5.4 Voorzieningen	15
	5.5 Interne kwaliteitszorg	15
	5.6 Conditie voor continuïteit	16
6	Overzicht oordelen NVAO	17
7	Opmerkingen en bezwaren van instelling	18
8	Bijlage – Adviesrapport commissie	19

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 4 juni 2008 heeft prof. dr. B. van Camp, toenmalig rector van de Vrije Universiteit Brussel, bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend voor de opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master). De aanvraag is gezamenlijk ingezonden door de Universiteit Antwerpen, de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Katholieke Universiteit Leuven. Het gaat om een opleiding van 120 ECTS met negenentwintig¹ afstudeerrichtingen i.c. medische specialismen die te Brussel zal worden aangeboden.

De aanvraag van de Vrije Universiteit Brussel is ontvangen op 12 juni 2008 en ontvankelijk verklaard op 23 juni 2008. Een aangepaste aanvraag is ontvangen op 16 december 2008.

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld. Op 27 en 28 april 2009 heeft de commissie gesprekken gevoerd met de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005). Op 15 juni 2009 heeft de commissie haar adviesrapport aan de NVAO bezorgd.

De samenvattende conclusie van dat advies luidt:

"Het aanvraagdossier ten behoeve van de toetsing bevat vier lijvige boekdelen met zowel instellingsgebonden als instellingsoverschrijdende hoofdstukken met bijlagen voor de afstudeerrichtingen. Ondanks de doublures en enkele lacunes in het aanvraagdossier, is het geheel goed leesbaar gebleken. Niettemin zou één dossier van beperktere omvang en uitgaande van een eenvormig format de efficiëntie ten goede zijn gekomen.

Bij de toetsing van de kwaliteit van de master-na-masteropleiding heeft de commissie de kwaliteit van het beroepsdeel buiten beschouwing gelaten. Gezien de sterke verwevenheid van het academisch deel (de master na master) en het beroepsdeel van de opleiding tot medisch specialist heeft de commissie hier en daar wel gewezen op de nauwe relatie tussen beide voor zover relevant voor de vorming van haar oordeel. Het bleek niet altijd mogelijk noch wenselijk om een strikte scheiding tussen beide aan te brengen.

Op basis van het aanvraagdossier, de aanvullende informatie verstrekt door de instelling(en) en de beschikbare visitatierapporten en accreditatiebesluiten van verwante opleidingen is de commissie tot de conclusie gekomen dat de opleiding inclusief alle afstudeerrichtingen in alle facetten voldoende is uitgewerkt, wat haar ertoe leidt over alle onderwerpen een positief oordeel uit te spreken. Zo stelt de commissie met tevredenheid vast dat:

- het referentiekader voor de opleiding inclusief de afstudeerrichtingen zorgvuldig is opgebouwd;
- tussen doelstellingen en programma een duidelijke samenhang is: de competenties zijn bereikbaar, het programma is studeerbaar, de toelatingsvoorwaarden zijn duidelijk en bovendien voldoet het programma in al haar onderdelen aan de wettelijke normen;
- het voornaamste didactische concept, werkplekleren, een evenwichtige afwisseling toelaat tussen hoorcolleges, werkcolleges, seminaries en praktische oefeningen;

---

¹ De overige drie instellingen bieden dertig afstudeerrichtingen aan.

- het academische niveau van de opleidingsverantwoordelijken, stagemeeesters en afdelingshoofden c.q. betrokken stafleden borg staat voor inhoudelijk adequaat onderwijs;
- de instelling over de nodige personeelscapaciteit en voorzieningen beschikt om de opleiding wetenschappelijk en professioneel te verzorgen;
- naar aanleiding van deze gezamenlijke aanvraag een samenwerking is gegroeid tussen de instellingen;
- de zogenaamde portfoliogroep in het verlengde van de overkoepelende VLIR-werkgroep arts-specialist aan een portfolio werkt dat tegemoet komt aan de eisen van het beroepenveld en de nieuwe opleiding, alsook aan de gezamenlijke en individuele behoeften van de instellingen;
- tussen de academische opleiding en het beroepenveld een nauwe verwevenheid is via stagemeeesters, stafleden en diensthoofden die wetenschappelijk en klinisch actief zijn en veelal ook lid van beroepsverenigingen en Erkenningscommissies².

Hoewel uiteraard al is voorzien in het opleiden van arts-specialisten, gaat het hier om een nieuwe opleiding. Het aanvraagdossier bevat dan ook elementen van plantoetsing. De omschakeling van plantoetsing naar realisatie zal niet op één dag gebeuren. Ter ondersteuning van de implementatie van de nieuwe opleiding heeft de commissie de volgende aanvullingen:

- het functieniveau ‘communicator’ is goed ingevuld ten aanzien van de medische verrichting maar verdient verdere ontwikkeling voor het werken met patiënten;
- het gebruik van het portfolio als voortgangs- en toetsingsinstrument dient nader uitgewerkt te worden;
- de praktische uitvoering van wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de masterproef, de rol van de begeleider hierin en de beoordelingscriteria van de proef door een jury verdienen nadere uitwerking;
- het overleg met en tussen arts-specialisten in opleiding kan verder worden versterkt door gezamenlijk overleg op interuniversitair en disciplineoverschrijdend niveau;
- de nieuwe opleiding kan op termijn slechts succesvol worden geïmplementeerd mits voldoende financiële armslag voor de inzet van extra personeel, nieuwe voorzieningen zoals het (elektronische) portfolio en een specifiek op de opleiding gericht kwaliteitszorgsysteem;
- de arts-specialist in opleiding moet gefaciliteerd worden meer tijd aan de opleiding en studie te besteden; derhalve moeten patiëntenzorgtaken door anderen worden overgenomen en moeten de instellingen nagaan hoe het zogenaamde productiegat in de patiëntenzorg zal worden geaccommodeerd;
- het professionaliseren van opleiders en supervisors – bijvoorbeeld door het verplicht stellen van een cursus onderwijs geven vooraleer aan de slag te gaan binnen de opleiding - vraagt nog de nodige aandacht en zal bijdragen tot een succesvolle implementatie van de nieuwe opleiding.

Alle bovenstaande argumenten wegend, adviseert de commissie de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding Master in de specialistische geneeskunde van de Vrije Universiteit Brussel.

Tot slot wil de commissie haar waardering uitspreken voor de manier waarop de instellingen de master na master hebben voorbereid en uitgewerkt. Gekozen is voor een nieuwe opleiding met duidelijke kwaliteitsnormen die een aangepaste werkwijze van alle betrokkenen vereisen. De commissie stelt vast dat de interuniversitaire samenwerking rond dit dossier heeft geleid tot een groeiende mate van eensgezindheid bij de betrokkenen. Ook de positieve houding van de arts-

---

² Erkenningscommissies zijn ingesteld per specialisme door het federale Ministerie van Volksgezondheid

specialisten in opleiding tegenover het nieuwe programma mag volgens de commissie niet onvermeld blijven.”

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag voor toetsing van de nieuwe opleiding van de Vrije Universiteit Brussel voor de opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master) is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld.
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het adviesrapport over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel deugdelijk is gemotiveerd.

De NVAO meent in redelijkheid uit de aanvraag en de met de opleiding gevoerde gesprekken te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan (art. 62, §7 van het Structuurdecreet). Voldoende generieke kwaliteitswaarborgen zijn potentieel voorhanden in de nieuwe opleiding.

2 Besluit

betreffende de toetsing van de opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding "Master in de specialistische geneeskunde (master na master)" van de Vrije Universiteit Brussel op grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding met negenentwintig afstudeerrichtingen³:

Beschouwende specialismen

- 1 cardiologie
- 2 dermato-venereologie (dermatologie en venereologie)
- 3 gastro-enterologie
- 4 geriatrie
- 5 inwendige geneeskunde (interne geneeskunde)
- 6 medische oncologie
- 7 neurologie
- 8 pediatrie
- 9 pneumologie
- 10 psychiatrie, meer bepaald in de kinder- en jeugdpsychiatrie (kinder- en jeugdpsychiatrie)
- 11 psychiatrie, meer bepaald in de volwassenpsychiatrie (psychiatrie)
- 12 reumatologie

Ondersteunende specialismen

- 13 anesthesie-reanimatie (anesthesiologie)
- 14 klinische biologie
- 15 nucleaire geneeskunde
- 16 pathologische anatomie
- 17 radiotherapie – oncologie
- 18 röntgendiagnose (radiologie)

Snijdende specialismen

- 19 gynaecologie – verloskunde (gynaecologie en verloskunde)
- 20 heekunde
- 21 neurochirurgie
- 22 otorhinolaryngologie (oto-, rhino-laryngologie en gelaat- en halschirurgie)
- 23 oftalmologie

---

³ Uit het aanvraagdossier: "De titel van de afstudeerrichting komt overeen met de wettelijk vastgelegde beroepstitel. Echter de specialismen hebben eveneens aangegeven wat gezien de huidige maatschappelijke evolutie de wenselijke titel voor hun specialisme zou zijn. Om deze evolutie duidelijk te maken wordt de wenselijke titel tussen haakjes weergegeven. Een voorstel tot aanpassing van de huidige wettelijk bepaalde titulatuur dient te gebeuren binnen de context van de Hoge Raad van Geneesheer-Specialisten en van de Erkenningscommissies."

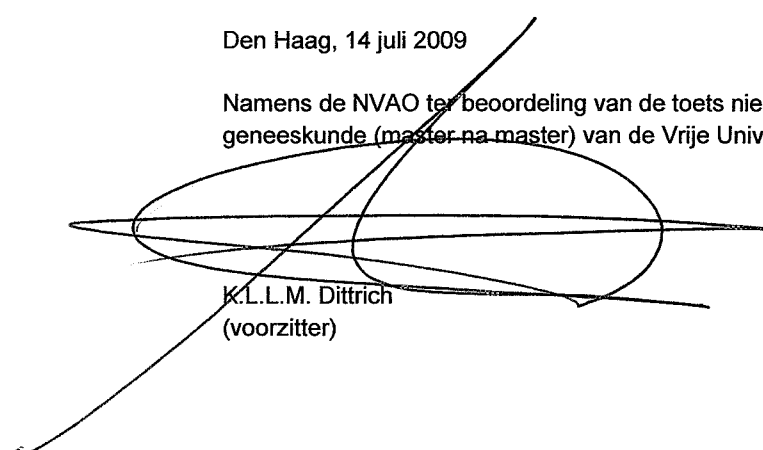
- 24 orthopedische heekunde (orthopedie)
- 25 plastische, reconstructieve en esthetische heekunde (plastische heekunde)
- 26 stomatologie (stomatologie en mond-, kaak- en aangezichts chirurgie)
- 27 urologie

Overige specialismen

- 28 gerechtelijke geneeskunde
- 29 urgentiegeneeskunde (urgentie- en acute geneeskunde)

Den Haag, 14 juli 2009

Namens de NVAO ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Inleiding en verantwoording

Bij brief van 4 juni 2008 heeft prof. dr. B. van Camp, toenmalig rector van de Vrije Universiteit Brussel, bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend als bedoeld in titel I, hoofdstuk 3, afdeling 2, onderafdeling 3 van het Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (structuurdecreet) (B.S. 14.08.2003), voor de opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master). De aanvraag is gezamenlijk ingezonden door de Universiteit Antwerpen, de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Katholieke Universiteit Leuven.

Bij deze aanvraag werd een informatiedossier gevoegd. De NVAO heeft deze aanvraag ontvangen op 12 juni 2008. Een aangepaste aanvraag is ontvangen op 19 december 2008.

3.1 Commissie

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld bestaande uit:

- Voorzitter: prof. dr. G. Vooijs, patholoog en wetenschappelijk directeur Instituut voor Technische Geneeskunde, Universiteit Twente;
- Lid: em. prof. dr. T. Baron de Bary, neuroloog, Université catholique de Louvain;
- Lid: prof. dr. G. Blijham, internist/oncoloog, adviseur raad van bestuur UMC Utrecht;
- Lid: prof. dr. L. Snoeckx, fysioloog, Vakgroep Fysiologie, Universiteit Maastricht;
- Lid: prof. dr. P. Stuyt, internist en opleider inwendige ziekten, UMC Nijmegen;
- Lid: Prof. dr. C. Vandenbroucke-Grauls, hoogleraar medische microbiologie, VU Medisch Centrum, Amsterdam;
- Lid: J. van Dinther, arts-specialist Neus-, Keel- en Oorziekten (UZ Antwerpen, 2008) en volgt thans fellowship Hoofd- en Halschirurgie, UZ Gent.

De volgende deskundigheden zijn in de commissie verenigd:

- domeindeskundigheid in vakdiscipline en afnemend veld: alle commissieleden;
- onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek: alle commissieleden uitgezonderd J. van Dinther;
- evaluatiedeskundigheid : G. Vooijs, Baron de Bary, G. Blijham en P. Stuyt.

Als extern secretaris trad op M. Delmartino. Vanuit de NVAO is de commissie ondersteund door M. Wera, beleidsmedewerker en procescoördinator.

3.2 Werkwijze

De beoordeling werd verricht aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen', zoals vastgesteld door het bestuur van de NVAO op 14 februari 2005 en bekrachtigd door de Vlaamse regering.

De installatievergadering van de commissie vond plaats op 17 september 2008 in Den Haag. Tijdens die vergadering heeft de commissie een aantal fundamentele bedenkingen geformuleerd die ertoe hebben geleid dat de instelling de aanvraag heeft ingetrokken op 3 november 2008. Een aangepaste aanvraag is binnen de wettelijke termijn ontvangen op 19 december 2008.

Gesprekken met de instelling vonden plaats op 27 en 28 april 2009 in Brussel. Ruimschoots van tevoren is in samenspraak met de instelling een programma opgesteld. In zes sessies is van gedachten gewisseld over de beoogde nieuwe opleiding met vertegenwoordigers van de vier aanvragende universiteiten. Achtereenvolgens is gesproken met (1) de VLIR-werkgroep en de decanen Geneeskunde van de vier instellingen, (2) de curriculumwerkgroep, (3) de portfolio-werkgroep, (4) de cluster snijdende specialismen, (5) de cluster beschouwende specialismen, en (6) de cluster ondersteunende en overige specialismen. Drie sessies (sessies 1, 2 en 3) waren voorzien voor gesprekken met de direct betrokkenen bij de aanvraag. Over de clusters specialismen (sessies 4, 5 en 6) is gesproken met een representatieve vertegenwoordiging per sessie.

Op basis van alle beschikbare gegevens en de uitkomsten van de beraadslagingen van de commissie is een ontwerp van adviesrapport opgesteld. Dit rapport is voor commentaar voorgelegd aan de commissie. De reacties van de commissieleden zijn verwerkt in een aangepaste versie van het rapport dat op 15 juni 2009 definitief is vastgesteld.

De commissie heeft haar advies uitgebracht in volledige onafhankelijkheid.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Over de totstandkoming van het domeinspecifiek referentiekader schrijft de commissie:

“Het domeinspecifieke referentiekader is ontwikkeld door de VLIR-werkgroep in nauw overleg met vertegenwoordigers van alle direct betrokken stakeholders. De werkgroep heeft daarbij ook een beroep gedaan op externe expertise.

Voor de totstandkoming van het referentiekader verwijst de werkgroep naar het Royal College of Physicians and Surgeons of Canada dat het programma CanMeds⁴ opstelde. Het doel van dit programma is de opleiding arts en de vervolgopleiding arts-specialist aan te passen aan de maatschappelijke behoefte. Inmiddels worden de CanMeds rollen wereldwijd gebruikt bij het formuleren van de domeinspecifieke eisen van de arts-specialist, aldus het aanvraagdossier.

De werkgroep heeft ervoor gekozen om in zijn referentiekader de zeven CanMeds rollen te herleiden tot vier. Alle competenties van de CanMeds zijn hierin terug te vinden. De vier rollen zijn: medicus, wetenschapper, communicator en manager. Deze rollen zijn ook vertaald naar de domeinspecifieke eisen die worden gesteld aan de arts-specialist mede ten behoeve van de transparantie binnen het Europese kwalificatiekader. Daarom zijn ook de Dublin descriptorren opgenomen in navolging van de basisopleiding geneeskunde⁵.

De opleiding is opgebouwd uit drie niveaus:

- niveau 1: specialiteitoverschrijdend (voor alle afstudeerrichtingen);
- niveau 2: gemengd niveau (voor groepen afstudeerrichtingen);
- niveau 3: specifiek per specialisme (specifiek voor de afstudeerrichting).

⁴ *The CanMeds 2005 Physician Competency Framework. Better Standards. Better physicians. Better care*; Frank J. R. (ed.). Office of Education. The Royal College of Physicians and Surgeons in Canada.

⁵ 'De Vlaamse opleiding tot arts en het Bolognaproces. Naar gemeenschappelijke leerresultaten en competenties', L. Bossaert voor het Vlaams Bolognapromotorenteam; in: *Tijdschrift voor Geneeskunde*. 64(13), 661-668 (2008).

Per niveau komen telkens de vier CanMeds rollen aan bod:

- medicus: klinische en medische competenties;
- wetenschapper: competenties inzake onderzoek en wetenschappelijke ontwikkelingen;
- communicator: competenties nodig voor de communicatie als arts-specialist, met patiënten maar ook met andere gezondheidszorgverleners;
- manager: competenties met betrekking tot het beleidsniveau, ziekenhuiscommissies en dergelijke.

De congruentie tussen de Dublin descriptor en het eindniveau van de masteropleiding en de CanMeds rollen is als volgt:

- medicus: kennis en inzicht toepassen, oordeelsvorming, leervaardigheden;
- wetenschapper: kennis en inzicht, leervaardigheden, oordeelsvorming;
- communicator: communicatie;
- manager: toepassen kennis en inzicht.

Verder zijn de eindtermen van de afstudeerrichtingen vastgelegd op basis van diverse Europese en (inter)nationale bronnen. De schematische weergave ervan opgenomen in de bijlage bij het aanvraagdossier maakt deze exercitie inzichtelijk.

De commissie heeft het referentiekader voor de opleiding inclusief de afstudeerrichtingen zonder meer aanvaard gelet op de geraadpleegde bronnen in binnen- en buitenland, en gelet op de zorgvuldigheid waarmee het kader is tot stand gekomen.”

3.4 Overwegingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van de Master in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke toetsingskader en de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein.
- De commissie heeft in haar advies een aantal kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het advies met betrekking tot de beoogde opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

– instelling	Vrije Universiteit Brussel
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– vestiging(en)	Brussel
– graad en kwalificatie	Master in de specialistische geneeskunde
– niveau en oriëntatie	master na master
– afstudeerrichtingen	29

Beschouwende specialismen

- 1 cardiologie
- 2 dermato-venereologie (dermatologie en venereologie)
- 3 gastro-enterologie
- 4 geriatrie
- 5 inwendige geneeskunde (interne geneeskunde)
- 6 medische oncologie
- 7 neurologie
- 8 pediatrie
- 9 pneumologie
- 10 psychiatrie, meer bepaald in de kinder- en jeugdpsychiatrie (kinder- en jeugdpsychiatrie)
- 11 psychiatrie, meer bepaald in de volwassenpsychiatrie (psychiatrie)
- 12 reumatologie

Ondersteunende specialismen

- 13 anesthesie-reanimatie (anesthesiologie)
- 14 klinische biologie
- 15 nucleaire geneeskunde
- 16 pathologische anatomie
- 17 radiotherapie – oncologie
- 18 röntgendiagnose (radiologie)

Snijdende specialismen

- 19 gynaecologie – verloskunde (gynaecologie en verloskunde)
- 20 heekunde
- 21 neurochirurgie
- 22 otorhinolaryngologie (oto-, rhino-laryngologie en gelaat- en halschirurgie)
- 23 oftalmologie
- 24 orthopedische heekunde (orthopedie)
- 25 plastische, reconstructieve en esthetische heekunde (plastische heekunde)
- 26 stomatologie (stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie)
- 27 urologie

Overige specialismen

- 28 gerechtelijke geneeskunde
- 29 urgentiegeneskunde (urgentie- en acute geneeskunde)

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

- studieomvang	120 ECTS
- onderwijstaal	Nederlands
- studiegebied	geneeskunde
- nieuwe opleiding voor Vlaanderen	ja
- nieuwe opleiding enkel voor de instelling	neen
- aard aanvraag	toets nieuwe opleiding
- positief advies associatie	27 februari 2008
- positief oordeel macrodoelmatigheid	30 mei 2008
- eerste academiejaar aanbieding	2009 – 2010

5 Beoordeling

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie: master

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

De doelstellingen van de opleiding Master in de specialistische geneeskunde zijn goed voorbereid, zorgvuldig opgesteld en uitvoerig beschreven. De competenties sluiten aan bij ontwikkelingen in het vakgebied en dit zowel in binnen- als buitenland. Het oordeel van de commissie over de doelstellingen van de opleiding is dan ook: voldoende.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1 Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.2 Relatie tussen doelstellingen en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.3 Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.4 Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.5 Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.6 Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.7 Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

De commissie is van mening dat de opbouw van het programma in drie delen een verstandige keuze is. Deze opbouw gaat uit van een toenemende complexiteit en groei van algemene kerncompetenties naar specifieke, disciplinegebonden competenties. In elk van de programmaonderdelen wordt bovendien aandacht besteed aan de ontwikkeling van de vier competenties. Tussen doelstellingen en programma bestaat een duidelijke samenhang: de competenties zijn bereikbaar, het programma is studeerbaar, de toelatingsvoorwaarden zijn duidelijk en bovendien voldoet het programma in al haar onderdelen aan de wettelijke normen. Hoewel individuele elementen van het programma, met name de component verrichten van wetenschappelijk onderzoek en de masterproef, hun voordeel zouden doen met een duidelijkere onderbouwing op onderdelen, is de commissie van oordeel dat de Master in de specialistische geneeskunde een duidelijk programma heeft met een sterk theoretische component waarin plaats is voor kwalitatief hoogstaand onderwijs. Het samenvattende oordeel van de commissie over het onderwerp programma is dan ook: voldoende.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

5.3 Inzet van personeel

Facet 3.1 Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.2 Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.3 Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

De kwaliteit van de betrokken onderzoekers is goed. De instelling geeft in voldoende mate aan hoeveel personeel zal worden ingezet en welke kwaliteit het (moet) hebben. Het gaat hier om de continuering van bestaand beleid, waarbij in het verleden reeds goed geschoolde onderzoekers en stagemeesters betrokken zijn geweest bij de verschillende opleidingen. Op personeelsvlak is de Vrije Universiteit Brussel goed toegerust om de opleiding te verzorgen, zowel wetenschappelijk als klinisch. De commissie beoordeelt de inzet van personeel dan ook: voldoende.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet van personeel. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

Op basis van het aanvraagdossier en de beschikbare visitatierapporten en accreditatiebesluiten van verwante opleidingen van de instelling, is het oordeel van de commissie over de voorzieningen: voldoende.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Systematische aanpak

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 5.2 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

De interne kwaliteitszorg voor de nieuwe masteropleiding wordt georganiseerd op basis van de bestaande aanpak binnen de universiteit en de faculteit, maar krijgt ook eigen instrumenten die nog moeten worden ontwikkeld. Een systematische aanpak is gewaarborgd en richt zich op

studenten en docenten. Het oordeel van de commissie over het onderwerp interne kwaliteitszorg is dan ook: voldoende.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

5.6 Condities voor continuïteit

Facet 6.1 Afstudeergarantie

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 6.2 Investerings

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 6.3 Financiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.3 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel commissie

De schriftelijke engagementsverklaring van de instelling waarborgt de afstudeergarantie. De commissie acht de investeringen toereikend op het moment van de aanvraag en beoordeelt de condities voor continuïteit dan ook: voldoende.

Op termijn echter zal de opleiding zich moeten bezinnen op additionele investeringen om de voorgenomen vernieuwingen ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Inzet van extra personeel, nieuwe voorzieningen zoals het portfolio en een specifiek op de opleiding gericht kwaliteitszorg-systeem vragen immers om extra financiële voorzieningen. Bovendien zal de arts-specialist in opleiding zijn tijd anders gaan invullen: meer tijd voor studie en minder tijd voor patiëntenzorg. Het blijft onduidelijk hoe dit zogenaamde productiegat zal worden opvangen. De commissie meent dat de opleiding niet te gemakkelijk mag uitgaan van het financieringsmodel van de al bestaande beroepsopleiding. De nieuwe opleiding mag dan zwaar leunen op haar voorganger, de Master in de specialistische geneeskunde ambieert duidelijk meer en deze vernieuwing kan op termijn slechts succesvol worden geïmplementeerd mits voldoende financiële armsgang.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Condities voor continuïteit. De NVAO beoordeelt het onderwerp derhalve als **voldoende**.

6 Overzicht oordelen NVAO

In de onderstaande tabel is per onderwerp en per facet het oordeel van de NVAO opgenomen.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	voldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	voldoende
		2.6 studieomvang	voldoende
		2.7 masterproef	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	voldoende
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	voldoende
		4.2 studiebegeleiding	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 systematische aanpak	voldoende
		5.2 betrekken derden	voldoende
6 Continuïteit	voldoende	6.1 afstudeergarantie	voldoende
		6.2 investeringen	voldoende
		6.3 financiële voorzieningen	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

7 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding toets nieuwe opleiding kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van toetsingsrapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en bezwaren geformuleerd op het ontwerp van toetsingsrapport.

8 Bijlage – Adviesrapport commissie

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het toetsingsrapport is tot stand gekomen op basis van een adviesrapport in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Master in de specialistische geneeskunde (master na master) van de Vrije Universiteit Brussel.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #3029